

бережи
себе

9 ТЕХНІК, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ БАТЬКАМ ВІДНОВИТИ ЕМОЦІЙНУ РІВНОВАГУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Війна — це постійне перебування в режимі виживання. У зв'язку з постійною тривогою та емоційною напругою психіка зараз потребує підтримки. Особливо важко — батькам, які піклуються про маленьких дітей.

**Якщо ви знаходитесь у відносній безпеці,
важливо відстежувати такі симптоми:**

посилене
серцебиття навіть
у стані спокою

проблеми
зі сном

відсутність
апетиту

раптове
тремтіння

панічні атаки,
відчуття браку
повітря

нав'язливі
спогади

відчуття запахів
та/або звуків, які
нагадують про
травматичну подію

неприйняття
змін, які
принесла війна

відмова наповнитись
ресурсом: вийти
на прогулку,
зробити собі щось
приємне

**Не соромтесь звертатись до професіоналів/ок –
лікарів/ок-психотерапевтів/ок або групи підтримки.**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я
ТА ЗАХВОРЮВАННЯ
НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

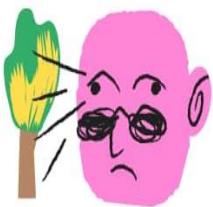

бережи
себе

9 ТЕХНІК, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ БАТЬКАМ ВІДНОВИТИ ЕМОЦІЙНУ РІВНОВАГУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Війна — це постійне перебування в режимі виживання. У зв'язку з постійною тривогою та емоційною напругою психіка зараз потребує підтримки. Особливо важко — батькам, які піклуються про маленьких дітей.

Деякі техніки, щоб опанувати свої емоції,
ви можете практикувати вже зараз:

Озирніться й назвіть три речі.
Наприклад: "Я бачу дерево, червону квітку та корабель". Так ми заземлюємось і повертаємо психіку в стан "тут і зараз".

Стежте за тим, як ви дихаєте.
Дихання найшвидше повертає нас "у тіло". Покладіть вашу долоню на живіт, вдихайте носом та видихайте ротом, можна через звучання "aaa" або "ooo".

Стисніть кулаки. Відчуйте легке поколювання нігтів на долонях (обережно, якщо у вас довгі нігті). Це також повертає нас до тілесних реакцій.

Станьте прямо. Пальцями ніг виконуйте рухи, наче загрібаєте землю.

Якщо ви відчули запах, який повертає до неприємних спогадів — понюхайте щось контрастне.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я
ТА ЗАХВОРЮВАННЯ
НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

БЕРЕЖИ
СЕБЕ

9 ТЕХНІК, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ БАТЬКАМ ВІДНОВИТИ ЕМОЦІЙНУ РІВНОВАГУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Війна — це постійне перебування в режимі виживання. У зв'язку з постійною тривогою та емоційною напругою психіка зараз потребує підтримки. Особливо важко — батькам, які піклуються про маленьких дітей.

Деякі техніки, щоб опанувати свої емоції, ви можете практикувати вже зараз:

Практикуйте з дітьми техніку безпечноного місця.
Це може бути сфантазоване місце. Попросіть дитину намалювати або сконструювати його з чого завгодно.

Тілесні техніки — наприклад, обійми. Також можна встати на підлогу, трохи зігнути ноги, нахилити голову та потрясти, ніби хочете витрусити з себе свою тривогу.

Техніка “ковдра”. Обійміть себе руками дуже міцно. Така техніка точно сподобається дітям! Важливо обіймати плече та низ живота. Так ми ніби кажемо своєму тілу, що поруч є захист. Це може допомогти, якщо ви в укритті й чуєте звуки вибухів.

Не забувайте про доступні приємності. Приділіть собі час на те, щоб посмакувати ранкову каву або просто побудьте кілька хвилин у тиші. Знайдіть точку заземлення особисто для вас.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

THE WORLD BANK
IBRD - IDA | WORLD BANK GROUP

Швейцарська Конфедерація

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я
ТА ЗАХВОРЮВАННЯ
НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ